

JUDr. Daniel Patěk
Katedra obchodního práva
PF UK

Oponentní posudek k diplomové práci pana Jozefa Vilčeka

na téma „Ochrana práv menšinových akcionářů“

(vedoucí diplomové práce: Doc. JUDr. Stanislava Černá, CSc.)

1. Formální úroveň práce

Autor věnoval zpracování textu diplomové práce 64 stran, což naplňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Z hlediska jazykové a gramatické úrovně textu považuji za vadu autorovo nedostatečné užívání interpunkcí. Dalším nedostatkem je i nesprávné uvádění názvu operace podle § 183i a násl. obch.zák., kdy autor opakovaně (str. 44 a násl.) píše o „squeeze-outu“ (správně „squeeze-out“).

2. Obsahová úroveň práce

Úvod práce je věnován vymezení základních pojmů – akciová společnost, (minoritní) akcionář a kvalifikovaná menšina akcionářů.

Následuje popis vývoje právní úpravy ochrany menšinových akcionářů v obdobích do r. 1996, od r. 1996 do r. 2000 a od r. 2001. Za nepřesné považuji tvrzení autora na str. 16 (nahore) spojující implementaci směrnic o obchodních společnostech s novelou č. 501/2001 Sb. V této kapitole již autor poněkud nevhodně uvádí konkrétní pravidla zakotvená jednotlivými novelami, aniž by je však hodnotil (například z hlediska projevu určitých tendencí ve vývoji úpravy ochrany práv menšinových akcionářů).

Dále se autor zabývá samotným tématem diplomové práce. V kapitole 4 se věnuje vybraným situacím, v nichž je třeba chránit menšinové akcionáře. Tyto oblasti jsou však popsány velice povrchním způsobem, navíc absentují odkazy na právní úpravu. Kapitola 5 je věnována jednotlivým právům akcionářů. Autor přitom uvádí doslovnou citaci jednotlivých ustanovení (§ 181, 182, 219, 220a a 220m) a následně k nim připojuje komentář. Tento postup spolu s naprosto nesystematickým výběrem těchto ustanovení je pro zpracovávání diplomové práce nepřijatelný.

Jistým kladem práce je pojednání v kapitole 6 o problematice zneužití ochrany (resp. právních prostředků), kterou právo menšinovým společníkům poskytuje. Autor se zde však zabývá pouze návrhem na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady podle § 131 ve spojení s § 183 obch.zák. Opomíjí přitom aspekty úpravy v obchodním zákoníku, jež mohou čelit tomuto zneužití práva menšinového akcionáře napadnout usnesení valné hromady.

Následuje obecné pojednání o právu výkupu účastnických cenných papírů podle § 183i a násl. obch.zák. (tzv. squeeze-out), které považuji za naprostý exces ze zaměření diplomové práce. Autor se v této části zabývá obecně příslušnou právní úpravou, aniž by přitom jakkoliv akcentoval speciální ochranu poskytovanou menšinovým společníkům (ačkoliv i ta je zmíněna). Tato část i závěr diplomové práce pak vyznívá, jako by tématem diplomové práce byl právě squeeze-out a nikoliv ochrana menšinových akcionářů. Jako přílohu diplomové práce autor přikládá seznam akciových společností, jejichž valné hromady rozhodly o přechodu účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře (spolu s uvedením navrhovaného protiplnění). Skutečnosti v příloze uvedené však autor nikterak nezohledňuje ve své práci, nevyvozuje z nich určité závěry, a proto zcela postrádám opodstatnění připojení této přílohy.

Celkově práci považuji za velmi nevyváženou, kdy je rozbor tématu práce roztržštěn do tří částí (kapitoly věnované vývoji právní úpravy; oblastem ohrožení postavení menšinových společníků; jednotlivým právům menšinovým akcionářům), což způsobuje, že téma je zpracováno značně popisně a zcela nesystematicky. V další části autor přechází na obecný rozbor institutu squeeze-outu, kterým překračuje mantinely dané zvoleným tématem práce.

Nedostatkem práce je i absence popisu předmětné právní úpravy v jiném právním řádu zvoleném v závislosti na jazykových znalostech diplomanta. Autor sice v seznamu literatury uvádí německé dílo věnované právu společností, avšak v diplomové práci je tato práce citována jen v okrajové záležitosti.

3. Práce s prameny

Autor k vypracování práce použil přiměřený počet pramenů. Ovšem v textu bylo užito nízkého počtu citací (47), z nichž navíc některé odkazují na jinou část textu. To svědčí buď o nedostatečném využití těchto pramenů nebo o tom, že některé texty byly v diplomové práci využity v rozporu s pravidly řádné vědecké práce s prameny.

4. Závěrečné zhodnocení

S ohledem na výše uvedené musím konstatovat, že text předložený diplomantem nesplňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto není možné jej připustit k obhajobě. Navrhuji proto, aby byla práce autorovi vrácena k přepracování s tím, že se autor výlučně a systematicky zaměří na zvolené téma práce a odstraní zmiňované vady práce.

V Praze dne 16.4.2007

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
oponent diplomové práce

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
Katedra obchodního práva
PF UK

Oponentní posudek k diplomové práci pana Jozefa Vilčeka

na téma „Ochrana práv menšinových akcionářů“

(vedoucí diplomové práce: Doc. JUDr. Stanislava Černá, CSc.)

1. Formální úroveň práce

Autor věnoval samotnému zpracování tématu 64 stran, což splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Stejně tak nelze mít zásadní výtky k jazykové a gramatické úrovni textu.

2. Obsahová úroveň práce

Autor v nově předloženém zpracování zvoleného tématu vychází v podstatné míře z původního textu s tím, že některé z vytýkaných vad předchozího textu odstranil a některé z nich bohužel zůstaly zachovány.

Úvod je věnován vymezení základních pojmů (akciová společnost, menšinový akcionář, kvalifikovaná menšina). Následuje popis vývoje české právní úpravy v oblasti ochrany práv menšinových akcionářů. Ačkoliv je tato část plně na místě, jsem toho názoru (připouštím, že možná subjektivního), že se v této kapitole měl autor omezit na obecný popis novel a konkrétní přijatá úprava měla být popsána a rozebrána až v rámci následujících částí diplomové práce.

Kapitola 4 je věnována důvodům právní ochrany poskytované menšinovým akcionářům a jednotlivým oblastem fungování akciové společnosti, v nichž je tato ochrana poskytována. Na str. 36 až 39 pak doplňuje autor svůj původní text o exkurs do související právní úpravy Francie a Německa. Ačkoliv se jedná pouze o velmi stručný text, je třeba jeho připojení ocenit navzdory tomu, že jednotlivé poznatky o obou zahraničních právních řádech autor dále nevyužil k porovnání s naší úpravou.

Ocenit je třeba kapitolu 5 věnovanou problematice zneužití práv menšinovými akcionáři, kterou nelze v souvislosti s otázkou ochrany jejich práv opomíjet. V následující kapitole se autor podrobně věnuje institutu „práva výkupu účastnických cenných papírů“ podle § 183i a násl. obch.zák. (nechybí ani srovnání s jinými úpravami). Ačkoliv diplomant neopomíjí ochranu menšinového akcionáře, přesto se stále jedná spíše o komplexní pojednání o squeeze-outu, které svým pojetím, rozsahem i zařazením v rámci diplomové práce do jisté míry vybočuje ze zvoleného tématu práce.

3. Práce s prameny

Autor k vypracování textu použil dostatečný počet pramenů, včetně dvou cizojazyčných, které však nebyly (z pohledu užitých citací) řádně využity při zpracování zvoleného tématu.

4. Závěrečné zhodnocení

Lze shrnout, že předložený text sice splňuje základní požadavky kladené na diplomovou práci, ovšem i po přepracování trpí značnou popisností a nesystematičností. Hodnocení diplomové práce proto bude záviset též na její obhajobě, při níž by se diplomant mohl mimo jiné zaměřit na zhodnocení zkoumaných zahraničních úprav (německé a francouzské) v komparaci s naší úpravou, resp. vyjádřit se k možnosti, že by některé rysy či aspekty těchto úprav mohly být inspirací pro české akciové právo v oblasti ochrany minoritních akcionářů.

V Praze dne 18.9.2007

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
oponent diplomové práce